IVO 127.

ALTER HERCVLES
GALLICVS

ORATIO

HABITA IN EIVSDEM TEMPLO
AD S.R.E. CARDINALES

A THEODORO ZAMEONO ERETANO
Sem. Rom. Cler.

ROMÆ,
Ex Typographia Franciſci Corbelletti. M.DC.XXXVI.

SVPERIORVM PERMISSV.

EMINENTISSIMO PRINCIPI FRANCISCO CARDINALI BARBERINO S. R. E. VICECANCELLARIO

THEODORVS ZAMEONVS FEL.

TERTIVM è Cælo Catonem cecidiſſe ridiculo magis, quàm vero protulit hemiſtichio aliquis Poëtarum. Tertiũ tamen Herculem habere ſe gaudet cum Vrbe Principe terrarum Orbis, dum Verticem Te humano faſti-

gio celſiorem vtpote ſummo proximum veneratur. Primum æmulatus Herculem IVO infinitam Calamitoſorum multitudinem lingua obligauit, & manu Hercules alter. Quos Tu P.E. alloquio recreas Tuo, quam beatè aurearum molitrice catenarum obligat lingua, dum dextera deuincit imperatrix! Tertium proinde iure Te mihi gratulor Herculem cum Eretanis meis ne dicam, an Tuis? Quos vt obſtricti Mundi vltimam non habes appendicem, ita nec haberi nos credimus in amore poſtremos. Quò igitur aureis me beneficentiæ ſimul, ac beneuolentiæ Tuæ catenis trahis Herculem Te cum Hercule ſequor meum. Vulgares mortalium greges ad arbitrium traxiſſe fuit Herculeum quidem: at cum deuincta nationum ferè omnium communitate ipſum etiam quoquò velis Herculem trahere, non niſi BARBERINVM eſt.

IVO
ALTER HERCVLES GALLICVS.
ORATIO.

QVEM duobus proximè conuolutis annis vitale pauperum Cor, & noua manuum Eloquentia, pauperibus patrocinantem excepiſtis IVONEM, Eminentiſsimi Principes, illum de more vobis hodie reſtituere conſilium eſt, alterum apud Gallos Herculem, cordata videlicet eloquentia operoſiſſimum in egenorum cauſis oratorem. Auream in dicendo veteris illius Herculis efficacitatem decantato illo aurearum ſymbolo catenarum Gallis olim exprimere viſum fuit, quibus pretioſo ſe fluxu in aures inſinuantibus Auditorum circumfuſa è dicentis ore multitudo pendebat, Oratore interim gauiſa triumphali. Alterum hunc ego Herculem ſapientia prius moli-

Lucian. Herc.Gal.

trice formatũ, vna deinde calamitoſorũ panegyri frequentiſſima coronatum exponam;quos IVO & amabili verborum catena patrocinãtium obligauit, & erogato liberaliter auro, auxiliaribus veluti catenis iniectis,è ſordido infeliciq; ſeruitio calamitatis exemit: nimirum, vt quando non erat Hercule minor lingua, eſſet etiam Herculi haud impar manu.

Minore igitur editus in Britannia futurus olim humana celſitudine grandior dormienti Matri præmonſtratus initam ante lucem Gygas,teneriore adhuc ætate Lutetiam primò,Aureliam deinde contulit ſe: vt lacteos principis innocentiæ mores primariæ ſimul, ac principis litteraturæ inſtillato candore perficeret vna formatus opificis optimæ ſapiẽtiæ manu;qua videlicet formari manu Herculẽ decet. At cum ſatis,ac ſuper intelligeret,non è quouis efformandum ligno quicumque formatur ad eloquentiam, ad Iuſtitiam omnem ſe ſe IVO compoſuit,vt nulla non ex parte iuſtus in æternam, nullaq; vitiorum carie labefactandam

Pſ.91. abiret libani cedrum, digna planè cedro locutu-

Perſ.ſat.1. rus.Quin etiam ne noxia luxuriantium contumacia affectionum caro vegeta laſciuiret, acuta de-

Matth.3. ſæuientium veluti ſecuri pœnarũ ad radicem poſita ſedulò caſtigabat. Vnde fiebat,vt ſola creſcere diſceret integritate, quæ verè per excruciati

damna

damna corporis, & carnis cædes ab ipſo ſumit opes animumq; ferro. Num enim ad cædem ſui manus armabat Ivo, quoties ferreis in ſe catenis acerrimè deſæuiebat, hiſpidæq; ſuperinduta veſtis aſperitate corpus interim afflictatione crudeliſſima diloricabat? Quamquam hac ille nuptiali veſte paludatus ad propoſitam ſibi ſapientiæ menſam accumbebat, eo ſcilicet epulo ſaginandus, quod in terra ſuauiter viuentium ab his, qui mollibus veſtiuntur delibari non poteſt. Sedebat ergo ſapientiæ conuiua fortunatiſſimus, eoq; qui ſuper mel dulcis eſt, intelligentiæ ſpiritu replebatur ad ſolatium miſerorum. Charæ vix conſciū lucis, & neſcium adhuc omnino lactis Græcorum generoſiſſimum Achillem ad inſignia quæque facinora educandum Chironi traditum ferunt. Hic vrſorum, aprorumq; medullis, & leonum viſceribus, eſculenta videlicet generoſitatis euiſceratę medulla, & intimis emedullatæ viſceribus ferocitatis barbarico planè ritu conditis infantem longè tenerrimum enutriebat. Ita Prometheo verius ac fortunatius delectam è ferociſſimis animantibus particulam limo illi cum ætate, tum excellentia verè principi addebat Heroum ille nutritius, vereq; inſani Leonis vim ſtomacho apponebat infantis, vt ad ſtrages adoleſceret hoſtium, ad vaſtitates vrbium, ad exitia regnorum, ad

Hor. lib. 4. car. od. 4.

Matth. 22.
Prou. 9.

Iob. 13.
Matth. 11.

Eccleſ. 24.
Eccl. 39.

Hor. lib. 1. car. od. 16.

excidia prouinciarum. Sed qui nutrice pariter, ac præceptrice ſapiẽtia ad miſerorum ſalutem Hercules informabatur, victoris quidem de tribu Iuda Leonis carnibus veſcebatur identidem, ſapidiſſima tamen inde ſaginatus apparebat calamitates hominum miſerantis medulla diuinitatis. Nec ſitim inde ſanguinis hauriebat, & cædis, vbi mixtum ſalutaris aqua ſapientiæ vinum bibebat ad ebrietatem. Ad illam ſcilicet ebrietatem, quam vt edormiret IVO dormitoriũ properabat ad ſaxum mollioris cum exule Iacobo trãsfuga requietis. Nefas enim exiſtimabat, ſi delicatum illius capitis membrum cum Ælio Vero molli dormiret in roſa, quod extremum captaſſe ſomnum in cruce nouerat inter ſpinas. Tametſi quàm molliter cubat, cuius capiti ne collidatur, ſupponit Dominus manum ſuam! At quid mortalium integerrime moliris? caput excrucianti ſaxo acutos addis veſtis cilicinæ mucrones? An ignoras Phariſæos, illos inquam non tàm læſæ Maieſtatis æternæ, quàm ſanctitatis affectatæ reos iniquiſſimos, inter dormiendum lapillos ſibi ſpinasq; ſubſternere conſueuiſſe? Itane ſceleratorum hominum inuentum probas, nec eorundem exitum perhorreſcis? Sed non amat ille voluntatem improbam, ſalutare qui conſilium probat. Spinarum illi punctionibus adhibitis acquirendæ

Apoc. 5. *Prou 9.* *Eccleſ. 5.* *Gen. 28.* *Pſal. 36.* *Epiph. l. 1. p. 34.*

tendæ apud homines gloriæ inuigilabant, parum tamen de ſalute ſolliciti altiùs dormiebant. Cum ſpinarum infixis aculeis cruciabantur, barbarum excruciandi olim Numinis documentũ addiſcebant. Nec de ſpinis vuam illi colligere poterant, *Matt. 7.* niſi fortaſſe vuam fellis, & botros amariſſimos, *Deut. 32.* quippequi nonniſi vinum felle miſtum ſitienti *Matt. 27.* propinarunt Deo. Nec è ſubiectis lapidibus excitare poterant ædificium Deo, qui factum in caput anguli lapidem ædificantes peſſimi reprobarunt. *Pſal. 117.* Qui verò ſetarum mucronibus admotis dormientem ſeſe lacerabat IVO adhibitis veluti *Oſe. 2.* ſpinis inimico in ſomnis venienti obſepiebat viã. *Matt. 13.* Erudito autem diuinitùs capiti lapidem adhibebat IVO, vt laurea pluſquam Apollinari digniſſimum caput coronario veluti lapidi aſſueſceret, quippe quòd corona mox in Cælo donandũ erat è lapide pretioſo. Sapientiæ domum ſuprà petrã *Matth. 7.* ædificaturus benè caput lapide fulciebat, vt ſa- *1. Cor. 3.* piens Architectus fundamentum ponere diſceret, quod ſolum poſitum eſt lapis angularis Chriſtus. Illum ſibi lapidem non ſecùs ac terminalem columnam ponebat Hercules beatiſſimus; Terminalem dixi? At laborum ille terminus eſſe non poterat, vndè ad labores exanthlandos longior adornabatur excurſio. Neque enim laboribus terminum ponit, qui virtutis amore tenetur interminatæ

minatæ. At ſi repetendis ſubinde laboribus terminum ſtatuere nullum voluit IVO, æternum tamē habuit ſaxum illud abſumendæ numquam apud poſteros gloriæ monumentum. Vt quærenti Baſilio, quis dormiens trophæum ſtatuit? hāc IVONIS fuiſſe prærogatiuam liceat reſpondere, cui vel in ipſam mortis imaginem reclinato deuictæ Trophæum illecebræ ſtatuere contigit immortale. Verùm vt etiam in ſomnis ad obſeruatas diligentiſſimè fores ſapientiæ vigilaret; diuinos capiti codices ſupponebat. O factum benè! quàm enim eruditus euigilabat, qui ſapientiæ dormiebat in ſinu? Nec iuxta viperam (quod monebat rectè Hieronymus) ſomnos IVO capiebat, qui in hominum cuſtodis, & procuratricis amantiſſimæ iacebat amplexu. Cuius nempe documento reptantes ad ſe criminum viperas maxime virulentas illa conficere didicerat manu, quam generoſitate prorſus Herculana glorioſis antea cædibus, quam ætate durauerat. Alexander, apex ille celſiſſimus bellatorum, ſomnos etiam triumphales habiturus Homericam Iliadem, carmen illud videlicet planè triumphale, laureato capite premebat, ne vigil, ac ſui victor animus à ſapientia feriaretur, dum ab hoſtium victoria deſes feriari dextera cōgebatur. Et bonorum igitur omnium Iliadem illā diuiniſſimam ab oculatiſſimo ingenij verè cæ-

Baſil orat. de bapt.

Prou. 8.

Hier. ep. de vitādo ſuſpecto contub.

Cic. 4. de fin.

Val. Max. l. 8. c. 8.

leſtis

leſtis Homero deſcriptā ceruici ſubijciebat IVO ſomni futuram eruditiſſimi conciliatricem. Ità non tàm ſedendo, quàm iacendo ſapiens factus euocatur in forum, vt qui diu meditatus animo fuerat ſapientiam, loqueretur lingua iudicium. *Pſ. 36.* Iudex ergò renūciatus illud apud ſe ſtatuit IVO, vt qui ſuarum ſibi ſedium aſſiſtricem ſapientiam *Sap. 9.* dederat Deus, ſolam Iuoniano pro tribunali ſedentem illius oculi viderent æquitatem. Sed ab *Pſ. 16.* IVONE Iudice ad IVONEM ire Patronū iuuat. Vix enim cōpellari ſe Iudicis nomine ſuſtinet, qui ſine lachrymis perſonam Iudicis non ſuſtinebat. Nā quoties ad ſtylū decretoriū accedebat, vt iudiciū ſcriberet capitale, vberes è corde lachrymas prouocabat, vt notam credo funeris obliteraret, quando irrogatam ſceleris abolere non poterat noxam. Ità atratos ille characteres niueo lachrymarum infuſo liquore diluebat, vt candido ſaltē miſerantis ſuffragio cordis reum abſolueret, quādo non licebat candida id manus nota præſtare. Liquebat enim verò quanta eſſet in reum miſericordia Iudicis, dum ille per indices miſericordiæ lachrymas cor mitiſſimum eliquabat. Inuitus illam IVO lineam ducebat, quam futuram intelligebat miſero vitæ ſupremam. Vſurpaſſet opinor eo temporis puncto voces illas: Quàm vellem neſcire litteras! niſi Neronis, hoc eſt ad perniciem *Suet. in Ner. c. 10.* homi-

Hercule intueamur manu. fuiſſet enim IVONI parum impendiſſe pauperibus verba, ſi cordis illas litteras amantiſſimi appoſito veluti erogatæ pecuniæ ſigillo non obſignaſſet. Quid enim? non habuit IVO verba venalia. Quantum denique iſtud eſt Iuonianæ munificentiæ argumentum? Perennius ære monumentum erogato melius auro exegit IVO, quàm ſonantiũ ære verborum dato, & verba tunc verè fecit pretioſa, cum dato liberaliter auro cumulauit. Si pauperum prodeſſe cauſis patrocinio non poterat, eorum tamen deeſſe non poterat orbitati. Iuuabat auro clientem, quem verborum auxilio deſtitutum agnoſcebat. Ita pretium ille clientelæ faciebat lege planè præpoſtera, ſi non omnium prima Charitatis eſſet lex. Publici egenorum iuris domum fecerat ſuam, exulantique aſylum, ne dum hoſpitium aperuerat calamitati. fortunatam ſanè calamitatem, cui tantum habere contigit Ædilem? Quos longo viarum labore defeſſos hoſpites excipiebat omni charitatis officioſiſſimæ ſignificatione recreabat. Ad ſordidos eorum pedes abiectus abluebat. O verè non indecoro puluere ſordidas manus, o planè ſpecioſos fortunatorũ hoſpitũ pedes! Velociore poteratis iã itinere progredi, quibus alas Iuoniana charitas addiderat: ſi non aurearum vos compede catenarũ potiùs obſtrinxit,

Hor. 3. car. od. 30.

Hor. 2. car. od. 1.

quæ

quæ non aurum minus, quàm aquam nouit ef-
fundere Herculis liberaliſſimi manus. o manum
Cant.5. verè auream, cui tantum inſtar illarum manuum
habere datum eſt, quæ aureæ cum eſsent ſorde-
Io.13. ſcentium tamen pedum extergere puluerem non
detrectarunt! Et quidem cur auream ego manum
illam non dixerim, quæ nihil non aureū habebat,
Hor.2.car. od.10. vnam ſi demas auream in largiendo mediocrita-
tem; nō enim ſeruare mediocritatem nouerat, qui
omnes largitionum terminos tranſilire conſueue-
rat. Etenim vllum ne largiendi terminum ſer-
uaſſe dicēdus eſt IVO, qui ſuis attingere largitio-
nibus potuit omnes poſitū extra terminos immor-
tale numen! Splendido ſemel exutus æternæ lu-
cis paludamento pullatos inter pauperes adfuit
apud IVONEM conuiua pannoſus Deus. Tuas
huic inijce catenas Hercules fortunatiſſime: quā-
ta ſiquidem tibi obtinget præda, ſi Deum tenes?
Luc.24. ſed tenentur hominis oculi, ne illum agnoſcant,
1.Petr.1. qui deſiderium eſt proſpicientium Angelorum.
Sublata igitur menſa ex omnium ſe aſpectu ſub-
traxit, qui ſordidatus homuncio videbatur, &
Virg. Aeneid.1. verus inceſsu patuit Deus. O IVONIS domū ip-
ſi propemodū Cælo parem! O ſupremi contuber-
nalem ne numinis IVONEM? an IVONIS con-
tubernale ſupremum Numen? Non vnius tamen
largitione muneris bonorum ſibi largitorem om-
nium

nium deuinxit IVO. Ne petita fraudatum ſtipe dimitteret aliquando, quem obuium habuit egenum detracto ſtatim ſibi de capite galero donauit. Sed breui tanta ſe donatione obæratum ſenſit qui ſordido ſub palliolo latebat Deus: galerumq; ex inſperato reſtituit; ſi non alium de Cælo repoſuit, ineundi nempe mox Regni diadema, illuſtrem ſempiternæ gloriæ teſſeram, & inter Dei Filios obtinendæ pignus certiſſimum libertatis. Ita fœneratur Domino qui pauperi miſeretur. Superis ita gratus, & imis ſuos apud Gallos Herculem egit IVO. Inde glorioſum pariter, ac nobile patrocinandi munus tranſmiſit ad vos Pauperum ille ſanctiſſimus Aduocatus. Qualem proinde exprimitis munere, talem par eſt exprimatis & moribus IVONEM. Vt dum gemino gaudet Hercule Gallia, totidem quot hic eſtis gratuletur ſibi Hercules Roma geminata linguæ, manuumq; virtute Gallicanos.

Rom. 8. *Prou. 19.* *Hor. 1. car. od. 10.*

LAVS DEO.

Imprimatur, ſi videbitur Reuerendiſs. P. Mag.Sac. Pal. Apoſt.

A. Torniellus Viceſg.

Imprimatur.
Fr. Nicolaus Riccardius Sac.Pal. Apoſt. Mag.Ord. Prædicatorum.

ROMÆ, Typis Franciſci Corbelletti.
M D C X X X V I.

SVPERIORVM PERMISSV.